

Resum de resultats

OBSERVATORI MUNICIPAL SOBRE EL CONSUM DE DROGUES DE REUS. INFORME 2008.

Servei de Drogodependències HUSJR

L'objectiu principal d'aquesta iniciativa és monitoritzar la incidència i l'evolució del consum de drogues a la ciutat. Per això, l'Observatori es nodreix de múltiples indicadors :

- INDICADORS SOCIOLÒGICS I PATRONS DE CONSUM
- INDICADORS D'ACTIVITAT PREVENTIVA
- INDICADORS SOCIOSANITARIS DE LA INCIDÈNCIA DEL CONSUM
- INDICADORS DE TRACTAMENTS I ACTIVITAT ASSISTENCIAL
- INDICADORS SOBRE LA INCIDÈNCIA DEL VIH
- INDICADORS POLICIALS

Els indicadors recullen i sistematitzen la informació aportada per una extensa xarxa d'agents i institucions col·laboradores (tant públiques com privades), que ha anat creixent amb els anys.

- Una de les principals fortaleses de l'Observatori és el **caràcter longitudinal de la informació presentada**. Les dades (sobre tractaments, patrons de consum, programes preventius, etc.) no només són una fotografia del moment actual, sinó que pretenen **seguir l'evolució històrica i els canvis que es van produint** al voltant d'aquesta problemàtica.
- **La continuïtat en el temps** esdevé una condició indispensable per la bona salut de l'Observatori, però sobretot, per consolidar-lo com una **eina de coneixement al servei de la ciutat**, i un instrument útil per a responsables i professionals a l'hora de prendre decisions i planificar actuacions en l'àmbit de les drogodependències.

Es constitueix una **Comissió Tècnica** (amb el suport extern de GAPS, estudis i sistemes d'informació) en la qual cooperen diferents serveis de la ciutat, és l'òrgan de decisió i el centre de producció de la informació de la qual es dota l'Observatori.

La Comissió Tècnica de l'Observatori la formen representants dels serveis següents:

Centres d'Atenció Primària de Reus
Col·lectiu de Farmàcies de Reus
Servei Municipal de Drogodependències
Regidoria de Salut Pública de l'Ajuntament
Servei d'Urgències de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus
Serveis Socials de l'Ajuntament de Reus
Mossos d'Esquadra i Guàrdia Urbana de Reus
Servei de Medicina Interna de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus (VIH-SIDA)
Centre de Salut Mental de l'Institut Pere Mata

Principals resultats:

1. L'últim informe publicat per l'Observatori Europeu de les Drogues i les Toxicomanies posa de manifest que, el cànnabis és la droga il·legal més consumida arreu d'Europa. Continua creixent el consum de cocaïna.
2. Un dels principals estudis a nivell estatal sobre patrons de consum, l'Enquesta Domiciliària sobre l'abús de drogues a Espanya, destaca entre les seves conclusions que:
 - L'alcohol i el tabac són les drogues més esteses entre la població. Entre les de comerç il·legal, la més consumida és el cànnabis, seguit de la cocaïna i l'èxtasi.
 - Es redueix l'edat d'inici en el consum de drogues, essent el tabac la substància amb una edat d'inici més jove, i els tranquil·litzants o sedants les més tardanes.

3. Pel que fa referència a la població adolescent i jove a Catalunya, l'informe publicat per l'Observatori de nous consums en l'àmbit juvenil realitzat per l'Institut Genus posa de relleu el següent:
 - Les substàncies més consumides pels joves són en aquest ordre: l'alcohol, el tabac i el cànnabis; malgrat que la cocaïna va escurçant distàncies.
4. El servei d'informació de la Regidoria de Salut Pública de l'Ajuntament de Reus ha atès personalment i ofert assessorament individualitzat sobre el consum de drogues a 60 joves. En comparació amb el 2006 han disminuït significativament el número de consultes telefòniques.
5. El Servei de Salut Pública també encapçala les **campanyes i activitats preventives** en relació al consum de drogues, i que tenen com a principal població de referència els adolescents i joves de la ciutat en el context dels diferents centres educatius.
 - Malgrat que el impacte de les actuacions realitzades és difícil de mesurar a curt termini, **les xifres de participació en les diferents activitats realitzades són força satisfactòries**, essent el programa *Predes* el que ha arribat a un major nombre de reusencs.
6. Seguint amb les actuacions preventives, el Servei Municipal de Drogodependències continua apostant pel Programa d'Intercanvi de Xeringues (PIX) i el Projecte de Diversificació de Punts d'Intercanvi (DI-PI) gestionat per l'Associació Reus som Útils amb el suport del Servei de Drogodependències. El seu objectiu principal és el de reduir els casos d'usuaris de drogues infectats pel VIH o altres malalties per via parenteral.
 - El **PIX** continua comptant amb una elevada participació de les farmàcies de la ciutat (entre les consultades, gairebé 3 de cada 4 en prenen part). **Pel que fa al volum d'intercanvis, els farmacèutics no han percebut cap increment respecte l'any anterior.**
7. Els registres de l'Hospital Sant Joan de Reus indiquen que durant el 2007 han passat pel **Servei d'Urgències** 510 casos relacionats amb el consum de drogues.
 - L'alcohol és la substància més recurrent en aquests casos, seguida de la ingesta de fàrmacs o altres substàncies medicamentoses.
8. Segons les dades facilitades per el Col·lectiu de Farmàcies de Reus, **no es detecta a la ciutat un consum de psicofàrmacs fora dels paràmetres del conjunt del país** (valors comparats a partir de la Dosi per Habitant Diària).
9. Les **quatre Àrees Bàsiques de Salut gestionades per l'Institut Català de Salut a la ciutat de Reus han detectat prop de 14.000 usuaris amb factor de risc per consum de tabac i uns 2.600 per consum d'alcohol** (el 15% i el 3% de la seva població de referència).
10. Per la seva banda, els **equips d'Atenció Primària dels Serveis Socials** municipals han atès aquest any 3.296 persones amb algun tipus de problemàtica específica de salut (un 26% del total). D'aquestes, s'ha arribat a detectar 72 casos de persones amb problemes relacionats amb el consum d'alcohol altres drogues, o de ludopatia.
11. **L'Hospital Psiquiàtric Universitari de l'Institut Pere Mata**, unitat especialitzada en l'abordatge de persones amb problemes mentals, ha posat de relleu que l'alcohol és la substància més freqüent en els diagnòstics principals i secundaris relacionats amb el consum de drogues, seguit de la cocaïna.
12. El **Servei Municipal de Drogodependències de L'Hospital Universitari St. Joan de Reus** és la unitat de referència pel que fa als tractaments relacionats amb el consum problemàtic de drogues. Al 2007, el número d'usuaris en tractament ha estat de 1.398, dels quals més de la meitat, un 56,7% eren persones residents a Reus.
 - Malgrat constituir la principal substància, **es confirma la tendència descendent pel que fa el número d'usuaris tractats pel consum problemàtic d'opiacis** (la qual cosa també es fa palesa en els inicis de tractament). Des de 2002 el número de pacients atesos per aquesta substància ha disminuït un 15%.
 - La segona substància que motiva més tractaments és l'alcohol (en canvi, és la primera pel que fa a inicis de tractaments). Cal assenyalar que a diferència dels opiacis, **el nombre de persones ateses pel consum**

problemàtic d'alcohol ha seguit una evolució ascendent als últims anys, des de l'any 2002 el número de casos s'ha incrementat un 81%.

- El perfil sociodemogràfic dels usuaris varia en funció de la substància que motiva el seu tractament. Els usuaris més joves són els consumidors de cocaïna, mentre que les substàncies que donen cabuda a un segment més heterogeni d'edat, són el tabac i l'alcohol.
- 13.** El nivell d'activitat del Servei de Drogodependències no ha parat de créixer als darrers anys. El 2007 s'han realitzat un total de 5.662 visites per les 4.664 que es realitzaren l'any anterior (valor que suposen un increment del 21%).
 - 14. Continua creixent el número de persones ateses al Centre d'Activitats i d'Acollida la Illeta (Servei de Drogodependències)**, amb un còmput de 157 usuaris, 116 homes (74%) i 41 dones (26%).
 - 15.** Durant el 2007 s'han detectat **15 nous** casos de contagi de VIH-SIDA, 2 més que al 2007 a la Unitat de Malalties Infeccioses l'Hospital Sant Joan de Reus no s'ha registrat cap contagi d'usuaris de drogues per via parenteral (UDVP). **És el segon any consecutiu que no es registra cap nou contagi per aquesta via.**
 - 16.** Durant aquest any 2007, **els Mossos d'Esquadra** han dut a terme 327 **controls d'alcoholèmia**, en els quals, s'han realitzat 2.801 lectures del nivell d'alcohol a la sang. **El percentatge de resultats positius ha estat del 7%** (201 casos).